

Materna: Nie żartuję bez kontraktu

16

Mieciugow boksuje się z Michalczewskim

26

Czy Gross mówi nam coś nowego

14

Afrykański trop tragedii smoleńskiej

10

PRZE KROJ

NR 3 (3421) / 18 STYCZNIA 2011 / CENA 5 ZŁ
WWW.PRZEKROJ.PL w tym 8% VAT

Seks w polskim kinie

CAŁA PRAWDA

38

INDEKS
371424

1%

KRS 0000136833

To nie PAH karmi głodne dzieci.
Robią to ludzie tacy, jak Ty.
Ludzie, dzięki którym świat staje się lepszy.

www.pah.org.pl/jedenprocent

pah

czynimy świat lepszym

www.pah.org.pl/jedenprocent

PRZEKROJ

Założył w roku 1945 w Krakowie redaktor Marian Eile

„Przekrój” w sieci:

– Są coraz bliżej – powiedział do niej cicho, nie odwracając się od okna. – Będziemy tu bezpieczni jeszcze tylko tej nocy. Patrzyli w mrok, wypatrując ognisk palonych przez hominidów na środku ulicy. Było ich coraz mniej, nieubłaganie parła ku nim granica ciemności. Z dołu dochodziły radosne pochrząkiwania, jakiś neandertalczyk iskał zalotnie samice. Pomyśleli, że przypomina ich nieszczęsnego kompana Staśka. Tak, to był Stasiak... A raczej to, w co deewoluował. Regres postępował błyskawicznie. Najpierw cofnęli się czytelnicy tabloidów i prasy dla Jedynie Prawdziwych Polaków, Jarosławnych. Potem dopadło telewizjów. Zmiany w DNA postępowały lawinowo, przed genetycznym upadkiem chroniła tylko lektura tekstów użyźniających strukturę nerwowe mózgu, a nie degradujących. W tej epidemii soma wynikała z psyche. – Podobno padł Zoliborz – szepnęła. – Tam już park jurajski. Jakby w odpowiedzi na te słowa dobiegł ich straszny ryk z oddali. Zadrżeli. Dłoń odnalazła dłoń. – Może przebijemy się na Pragę? Tam ponoć wszystko, co żyje, już wykształca skrzela i schodzi do Wisły. Na łądzie bezpiecznie... Wiedzieli, że zbliża się koniec. Zostały im tylko trzy numery „Przekroju”. Och, gdyby mogli czytać Pismo na www.przekroj.pl! Załkała. Proto-Stasiak skończył iskać. Wykształcał ogon.

Facebook też mógłby pomóc

...Twitter – spowolnić cofanie twitter.com/przekroj_pl

Blip? A cholera wie. Grrrrrr! przekroj.blip.pl

Gdyby choć mogli pożegnać świat na redakcja@przekroj.pl...

SZUKAJĄC POPARCIA NIE PISZEMY...

...z jakąż satysfakcją patrzyliśmy, gdy się Magdalena Środa naigrawała w „Wyborczej” z wyrzucanego z TVP Jana Pospieszalskiego. Bo Pospieszalski ani nam brat, ani swat, aleć miło spojrzeć, jak pani profesor wykuwa dzielność etyczną, pastwiąc się nad administracyjnie pogiętym przeciwnikiem.

...że z tym większą radością dowiemy się, o czym dyskutowała Środa z nowym palikotowym rycerzem bez skazy Piotrem Tymochowiczem, albowiem wedle zapowiedzi oboje w minioną sobotę mieli wziąć udział w jakimś wyzwoleńczym panelu.

...że wystawiona na aukcję Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy legitymacja poselska tegoż Palikota kosztowała w piątek marne osiem i pół tysiąka, a cena od paru dni w ogóle nie drgnęła. Bo sami nie wiemy, czy to dużo, czy mało za taki skarb bezcenny.

...że tylko trochę zaskakuje nas cisza wokół homilii pośta Gowina, który orzekł, że PO to „ostatnia nadzieja białych ludzi”. Gdybyż to Kaczor powiedział...

...że jak napisała do nas jakaś pani z jakiejś agencji promocji: „Dotąd znaleźmy Łódź z kadrow »Ziemi

obiecanej», teraz poznamy Łódź współczesną w nowym filmie Cezarego Pazury »Weekend«. Akcja tego gangsterskiego filmu toczy się na ulicach miasta i w najbardziej znanych łódzkich obiektach. Jednym z nich jest hotel [przerwa na brak reklamy – MS], który zagrał po raz pierwszy w filmie. Zapraszamy do kin – na film, a do miasta Łodzi – na wycieczkę śladami bohaterów »Weekendu«. Bo debiutantowi gratulujemy, nie wątpimy, że jest to najlepsza kreacja aktorska tego dzieła.

...że skoro już zwiłło nas w gwiazdy, nie mogliśmy przeoczyć rozmowy z Alicją

Bachledą-Curuś. Rzeczona: „Ważne, by umieć w pewnym momencie spojrzeć na związek z boku i zastanowić się, czy idziemy we właściwym kierunku. Cieszę się, że na pewnym etapie nam się to udało i podjęliśmy z Colinem decyzję, by nasz związek przerodził się w ten bardziej przyjacielski, równocześnie odnosząc się z szacunkiem do uczucia, które nas łączyło”. Bo zachodzimy w głowę, jak to jest, kiedy się mówi, jakby stał nad nami adwokat.

...że jeśli o kino już chodzi, to wolelibyśmy zagrać w zupełnie innym filmie. Czekamy na oferty i poparcie.

MARCIN SENDECKI

MAREK RACZKOWSKI

LAST MINUTE KRZYSZTOF PŁYTA

Demografia: Kto w Polsce chce mieć najwięcej dzieci? Hotelarze. W ferie.

W TYM TYGODNIU

- 6 Świat według „Przekroju” Katarzyny Janowskiej i Orbita „Przekroju” Jarostawa Makowskiego
- 8 Tydzień z „Przekrojem”

PRZED WSZYSTKIM

- 10 **Nie ustaje burza po opublikowaniu przez MAK raportu** na temat przyczyn katastrofy w Smoleńsku. Łukasz Wójcik przygląda się lotnisku, na którym doszło do tragedii. Siewiernyj ma swoje tajemnice
- 14 **Teksty zebrane w tej książce** mogłyby przeorać polskie sumienie gruntowniej niż prace Jana Tomasza Grossa. Mogłyby, gdybyśmy do niej zajrzeli. Tadeusz Nyczek o antologii „Przeciw antysemityzmowi” Adama Michnika
- 16 **Komik, konferansjer, piarowiec... Lista zawodów**, które uprawia Krzysztof Materna, jest długa. Jackowi Tomczukowi zwycięzca „Przekrojowego” rankingu „Z czego śmieją się Polacy” opowiada o tym, jak zmienia go pole golfowe
- 20 **„Wyznania polskiej sprzątaczkii”** wstrząsnęły Niemcami. Rafał Kostrzyński rozmawia z ich autorką ukrywającą się pod pseudonimem Justyna Polanska
- 22 **Starość to tylko stan umysłu.** Dowód na to nasi reporterzy, Agnieszka Fiedorowicz i Donat Szyller, znaleźli... w dyskotekce
- 24 **Krótko**

ROZMOWA PRZEKROJU

- 26 **Grzegorz Miecugow** start się z Dariuszem Michalczewskim. Na słowa

CYWILIZACJA OD ŚRODKA

- 30 **Potrafia się bawić**, nieobce jest im myślenie abstrakcyjne, manifestują wyższe uczucia. Do człowieka jest zwierzętom bliżej, niż zwykliśmy sądzić. Tekst Olafa Szewczyka
- 34 **Wiadomo – wino im starsze, tym lepsze.** A co byście powiedzieli na wino sprzed sześciu tysięcy lat? Piotr Stanisławski o najnowszych, także smacznych, odkryciach archeologów

OD AUTORÓW

Łukasz Wójcik

Wstydziłem się, słuchając po raz trzeci tych kilku ostatnich sekund nagrania z kabiny samolotu Tu-154 dolatującego do lotniska w Smoleńsku. To był mój obowiązek dziennikarski. Obowiązkiem MAK jest natomiast wszystko ujawniać. Ale to były odtarżone z prywatności ostatnie chwile cudzego życia. Oni umierali sami. My słuchaliśmy ich razem. Ciągłe nie mogę zrozumieć, dlaczego Rosjanie to opublikowali! (Czytaj na s. 10).

Karolina Pasternak

Zaczęło się od niemoralnej propozycji – napiszmy o seksie w polskim kinie. Dlaczego nasi filmowcy mają na ten temat oczy szeroko zamknięte i czemu mimo to widzowie są rodzimymi romanсами tak fatalnie zauroczeni? Historia polskiego kina to nie dzieje grzechu. Czy zmienić to wchodzący na ekrany „Och, Karol 2” z Piotrem Adamczykiem? Odpowiedzi szukaj na s. 38.

Ola Salwa

– Cześć, mówi Gaspar Noé. To ty do mnie dzwonisz z prywatnego numeru? – usłyszałam we wtorek w komórce. – Tak. – To zadzwoń jeszcze raz, bo nigdy nie odbieram, gdy nie wiem, kto dzwoni. Zaskoczył mnie. Oczekiwałam, że będzie trudnym rozmówcą i – jak trafnie określił go Michał Oleszczyk – „intelektualnym cyrkowcem”. Tymczasem cierpliwie odpowiadał na moje pytania. Fragmenty rozmowy znajdziecie w moim tekście o reżyserze (s. 46), a cały wywiad na www.przekroj.pl.

- 36 **Korzystaj** prezentuje nowości z targów CES
- 37 **Też pytanie!**

KONIEC Z KULTURĄ

- 38 **Seks w polskim kinie** to produkt czekoladopodobny. „Och, Karol 2” raczej tego nie zmieni – pisze Karolina Pasternak
- 43 **Będzie reprezentować Polskę na biennale sztuki w Wenecji.** Kim jest Yael Bartana, poza tym, że Izraelką? Sylwetka pióra Jacka Tomczuka
- 46 **Ola Salwa zaprasza do świata Gaspara Noé**, reżysera skandalizującego filmu „Nieodwracalne”. Ostrzegamy, wkraczacie do niego na własną odpowiedzialność
- 48 **Polski teatr, wiadomo – masakra.** A polski teatr masakrujący seriale telewizyjne? Megazabawa, o czym przekonuje Łukasz Drewniak
- 51 **Projekt Warszawiak rozbałił Polaków.** Marcin Flint pisze, kto stoi za największym polskim hitem YouTube ostatnich miesięcy
- 52 **Lektura:** Katarzyna Janowska rozmawia z Wojciechem Tochmanem

OTWÓRZ OCZY

- 56 **Co łączy Cher, Christine Aguilera, Lady GaGę i prawie 50-letnią Betsy Boudoir?** Każda z nich, choć na inny sposób, jest artystką burleski. Ola Salwa o pracujących dziewczynach

RECENZJE

- 62 **Muzyka:** Herma cieszy się z koncertów Godspeed You! Black Emperor
- 63 **Film:** Pasternak zachwycona nowym Aronofskym
- 64 **Książki:** Sendeckiego Dukaj nie przekonuje...
- 65 **Teatr:** ...a Sieradzkiego jak najbardziej
- 66 **Sztuka:** Szablowski zawiadziony Liberą
- 67 **Komiks:** Frąckiewicz ostrzega przed „Thorgalem”

ZAWSZE W „PRZEKROJU”

- 9 **Kroniki popkultury** Orbitowskiego
- 68 **Rozmaitości** z krzyżówką i jolką, Obyczajówką Witkowskiego, Lewomyślnie Kurkiewicza, ładnymi rzeczami Salwy i kuchnią Gesslera
- 72 **Dziennik** Jerzego Pilcha
- 73 **Stopklatka** 3, 24, 74 **Raczkowski**

Ilustracja na okładce: Bartosz Kosowski bartoszkosowski.com
zdjęcia na okładce: Forumgwiazd.com.pl/Forum, Tomasz Koryszko/Fotorzepa

PRENUMERATA

PRZEZ WYDAWNICTWO – należy dokonać przelewu na konto: Wydawnictwo Przekrój Sp. z o.o., ul. Nowogrodzka 47a, 00-695 Warszawa, **Alior Bank SA 80 2490 0005 0000 4500 1542 1792** i wysłać dowód wpłaty faksem: 22 525 99 88 lub e-mailem: prenumerata@przekroj.pl. Cena prenumeraty: rocznej – **202,80 zł**, półrocznej – **101,40 zł**. Informacji udziela Dział Dystrybucji tel. 22 525 99 69 Prenumerata przez RUCH SA – RUCH SA prenumerata krajowa – 804 200 600, prenumerata zagraniczna – (+48) 22 532 88 16; 22 532 88 23, www.ruch.pol.pl

ADRES REDAKCJI:
ul. Nowogrodzka 47 a,
00-695 Warszawa,
tel. 22 525 99 33, faks 22 525 99 88,
www.przekroj.pl,
e-mail: redakcja@przekroj.pl
lub imie.nazwisko@przekroj.pl

REDAKTOR NACZELNA:
Katarzyna Janowska
ZASTĘPCA REDAKTOR NACZELNEJ:
Marek Zając
DYREKTOR ARTYSTYCZNY:
Kasper Skirgajło-Krajewski
SEKRETARZE REDAKCJI:
Magda Gedziorowska, Piotr Witek
SEKRETARIAT:
Karolina Łajkowska, tel. 22 525 99 33
PRZED WSZYSTKIM:
wydarzenia@przekroj.pl,
Paweł Wieczorek (szef),
Łukasz Wójcik (zastępca szefa),
Agnieszka Fiedorowicz,
Maciej Jarkowicz, Rafał Kostrzyński,
Anna Szulc, Donat Szyller,
Małgorzata Święchowicz,
Joanna Woźniczko-Czczott;
stałe współpracujące Agata Jankowska
CYWILIZACJA OD ŚRODKA:
nauka@przekroj.pl, Piotr Stanisławski (szef), Milena Rachid Chehab;
stałe współpracujące: Irena Cieślińska,
Urszula Dąbrowska, Piotr Kossobudzki

KONIEC Z KULTURĄ:
kultura@przekroj.pl, Jacek Wakar (szef),
Marcin Sendecki (zastępca szefa),
Tadeusz Nyczek, Karolina Pasternak,
Małgorzata Sadowska, Jacek Tomczuk;
stałe współpracujące: Kuba Dąbrowski,
Łukasz Drewniak, Sebastian Frąckiewicz, Mariusz Herma, Anna Jastrzębska, Ola Salwa, Jacek Sieradzki,
Jarosław Szubrycht, Bartek Winczewski
ROZMAITOŚCI, KRZYŻÓWKI:
rozrywka@przekroj.pl, Marcin Pinczyczyk;
stałe współpracujące Kaliber 45
PRACOWNIA GRAFICZNA:
Władysław Buchner (wicedyr. art.),
Agnieszka Kwiatkowska,
Adam Szymański, Krzysztof Zakrzewski
FOTODYSCJA:
foto@przekroj.pl, Marcin Kapica (szef),
Marek Szczepański; stałe współpracujące
Anna Bajorek
KOREKTA:
Dorota Dul, Tatiana Hardej
PROJEKT GRAFICZNY:
Kasper Skirgajło-Krajewski
STRONA INTERNETOWA:
Marcin Cichoński
ARCHIWUM: Dominika Bok
OBROBKA ZDJĘĆ, PRZYGOTOWANIE DO DRUKU: Andrzej Tchórzewski

Wydawnictwo Przekrój Sp. z o.o.,
ul. Nowogrodzka 47 a,
00-695 Warszawa,
tel. 22 525 99 55, faks 22 525 99 88

WYDAWCA:
Grzegorz Hajdarowicz
PREZES WYDAWNICTWA:
Jan Godłowski
DYREKTOR WYDAWNICTWA:
Sławomir Mokrzycki
DYREKTOR DS. NOWYCH MEDIÓW:
Artur Rumanek
PROMOCJA I MARKETING:
promocja@przekroj.pl,
Agata Stremiecka (szef),
Jakub Maszkowski
BIURO REKLAMY:
reklama@przekroj.pl, Grzegorz Wilczek
– dyrektor, tel. 22 525 99 17,
Grzegorz Makowski tel. 22 525 99 16,
Agnieszka Pawelec tel. 525 99 15,
Małgorzata Skurupa tel. 22 525 99 18.
DYREKTOR DYSTRYBUCJI:
Elżbieta Maciążek
DRUK: RR Donnelley

Artykułów niezamówionych nie zwracamy. Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skrótów w nadesłanych artykułach i listach.

ożywiaj znajomości z telefonem LG Cookie Style T310

od 1 zł w **zetafon**

W ofercie Zetafon:

- korzystasz z taryf dostępnych w Orange na kartę (Orange One, Orange POP, Nowe Orange Go)
- możesz swobodnie zmieniać taryfy w poszukiwaniu optymalnych dla siebie promocji
- możesz korzystać ze wszystkich usług i promocji dostępnych w wybranej taryfie
- nie płacisz rachunków – zobowiązanie wypełniasz doładowaniami
- masz wydatki pod kontrolą – możesz łatwo sprawdzić, ile środków na koncie pozostało Ci do wykorzystania

Oferta ważna do wyczerpania zapasów.

Sprawdź ofertę Zetafon w salonach Orange oraz na www.orange.pl

ŚWIAT WEDŁUG PRZEKROJU

KATARZYNA JANOWSKA
REDAKTOR NACZELNA

Żyd w sieni

Dyskusja o książce Jana Tomasza Grossa rozkręca się na całego. Ale czy jest o czym dyskutować? Czy o tym wszystkim nie wiemy już od dawna? Wiemy. Pytanie brzmi, czy coś z tą wiedzą umiemy i chcemy zrobić?

Chciałam zrobić prezent przyjaciółom mieszkającym w Szwecji od 1968 roku. Mają sentyment do Krakowa, a szczególnie do Kazimierza. Pani w sklepie z pamiątkami, nie wiedząc, dla kogo to będzie prezent, ale słysząc, że dla bliskich mi osób, ucieszona zdjęła ze ściany portret Żyda z pejsami, który z ogromnego worka wyciąga złote monety.

– Żyd w sieni, pieniąż w kieszeni. Niech pani da przyjaciółom obrazek razem z tym przysłowiem, a na pewno będzie się im wiodło – tłumaczyła. Nie kupiłam obrazka, ale też nie przekonałam pani, że handluje najgorszym z możliwych stereotypów. Gorzej, kiedy uczulona na „Żyda w sieni” zaczęłam się za nim rozglądać, zobaczyłam go w zaprzyjaźnionej kwiaciarni, u szewca wcale nie starej daty, wreszcie w domach znajomych.

•••

Parę lat temu to nie książka „Sąsiedzi” Jana Tomasza Grossa przeorała moją świadomość, ale opowieść Anny Bikont „My z Jedwabnego”. Dziennikarka opisywała między innymi historię małżeństwa wyklętego i zastraszonego przez społeczność Jedwabnego. On był Polakiem, ona – uratowaną przez niego Żydówką. Już to skazywało ich na potępienie, bo niedobite ofiary są jak wyrzut sumienia. Ale było coś gorszego. Po wojnie pani chciała odkupić rodzinny mebel, pamiątkę po dawnym życiu, która dziwnym trafem znalazła się w domu polskich sąsiadów. Nie przypuszczała, że chcąc zapłacić za swoją własność, naraża się na groźbę śmierci. Po tym wydarzeniu już niemal do końca swoich dni wraz z mężem żyli w strachu przed sąsiadami. To wszystko działo się nie zaraz po wojnie, ale zaledwie parę lat temu.

W „Przekroju” recenzujemy antologię tekstów publicystycznych „Przeciw antysemityzmowi”, które w latach 1936–2009 ukazały się w polskiej prasie, a zebrał je w trzy tomy Adam Michnik. Antysemityzm widzieli i wytykali Polakom przez dziesięciolecia politycy, inteligenci, publicyści. Jan Tomasz Gross nie odkrywa zatem o nas, Polakach, nic nowego. Pytanie tylko, co z tego, skoro dziś, jeśli tylko na przykład ktoś odniesie sukces, to można się założyć, że w potoku różnych epitetów gdzieś usłyszy lub przeczyta o sobie, że jest Żydem. I będzie to jedna z najcięższych i ostatecznie dyskwalifikujących go obelg.

ORBITA PRZEKROJU

JAROSŁAW MAKOWSKI

Pozbyć się smoleńskiego cienia

B było jasne, że w zasadzie cokolwiek w raporcie MAK zostałyby napisane, w Polsce rozpęta się burza. I rzeczywiście – jeszcze kurz po konferencji prasowej Tatiany Anodiny nie zdążył opaść, a już nasi politycy szturmem ruszyli do ferowania wyroków. Nim zapoznali się z raportem, nie mówiąc już o jego przemysłieniu, by zająć racjonalne i przekonujące stanowisko, prezentowali przede wszystkim swoje oburzenie. To „kпина z Polski” (Jarosław Kaczyński), „polski generał dostał medialny strzał w tył głowy tak jak oficerowie 70 lat temu” (Beata Kempa), „czuje się, jakbym dostał w twarz” (Eugeniusz Kłopotek), „Anodina przygotowała raport, którym powinien zająć się psycholog” (Elżbieta Jakubiak). Te stwierdzenia – nie-dialekcie od hysterii – pokazują, że mało kogo tak naprawdę obchodzi rzetelne ustalenie przyczyn smoleńskiej katastrofy. To nie okoliczności tragedii stają się obecnie kluczowe, ale amunicja, którą „smoleński mit” może wciąż produkować dla politycznych połajaniek.

Zgoda, że pierwsze gesty i Rosjan, i Polaków po 10 kwietnia zapowiadały inny przebieg wydarzeń. „Przeklęty Smoleńsk” w miarę powagi żałoby i uświadamiania sobie tragedii niósł ze sobą potencjał pojednania. Nie tylko zgody polsko-polskiej, ale także polsko-rosyjskiej. Już nie pamiętamy, ale to sam Jarosław Kaczyński wygłosił słynne orędzie do „rosyjskich przyjaciół” – dziękując im za okazane współczucie i sympatię. Smoleńsk łączył, nie dzielił. Rusofobia ustępowała miejsca rusofilii. I vice versa. Teraz, po ogłoszeniu raportu MAK, Smoleńsk znów wrócił na pierwsze strony gazet. Znów jest obecny w naszych gorączkowych dyskusjach. Tyle że ani nie budzi współczucia, ani nie łączy ludzi. Z lekarstwa Smoleńsk przemienił się w jad, który najpewniej przez najbliższe lata będzie zatrzuwać nasze życie zbiorowe, różnić ludzi, stanowić źródło spiskowych teorii – „smoleńskich tajemnic” i „smoleńskich kłamstw”. Jesteśmy więc, i Rosjanie, i Polacy – czy to nam się podoba, czy nie – skazani na życie w „cieniu Smoleńska”. Nie będzie to żywot ani przyjemny, ani łatwy. Chyba że zdobędziemy się na odwagę, której słusznie domaga się premier Donald Tusk – pokażemy, my sami, ale i Rosjanie, bez żadnych przemilczeń wszystkie okoliczności katastrofy samolotu Tu-154. Jeśli tak się nie stanie, Rosja, szczególnie po „sprawie Kurska” utrwali w świecie przekonanie, że w Moskwie trudne dla władzy fakty zmiata się pod dywan. Jeśli z kolei Rosjanie skorygują raport MAK, uwzględniając zastrzeżenia Warszawy, mogą zyskać podwójnie – podreperują swój wizerunek w oczach opinii międzynarodowej i sprawią, że relacjami polsko-rosyjskimi nie będzie rządził „cień Smoleńska”.

Autor jest publicystą i teologiem, szefem Instytutu Obywatelskiego

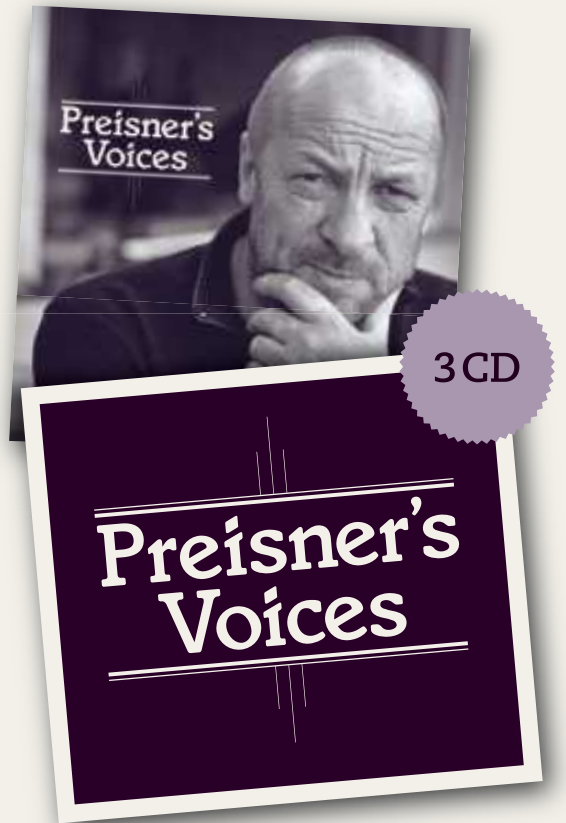
Przedstawia _____

Nowy trzy płytowy album
światowej sławy kompozytora

Zbigniew Preisner

Preisner's Voices

PO PROSTU ZANURZ SIĘ...

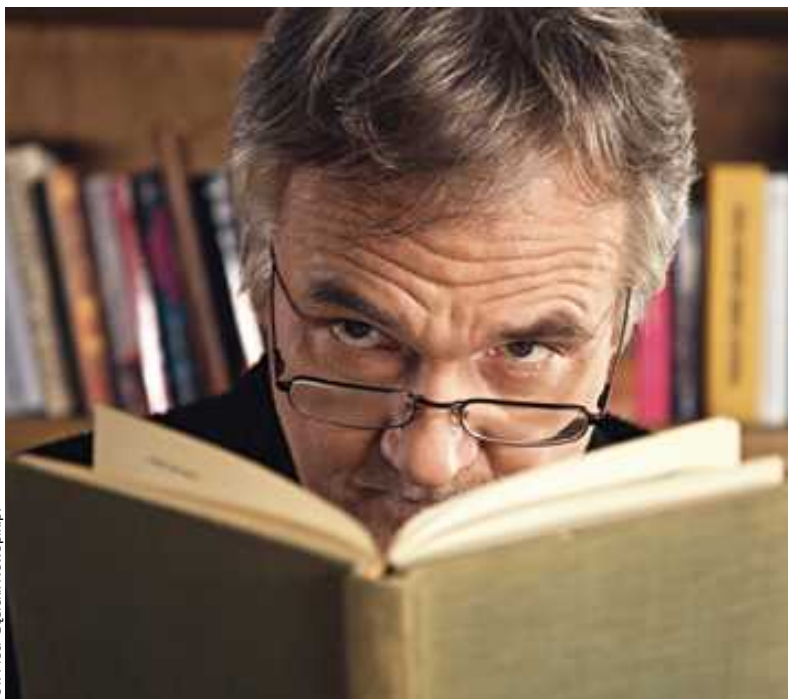
DO **NOT** DISTURB 4

David Bowie / Grace Jones / Anja Garbarek /
Radiohead / Miike Snow / Nick Cave / Faithless /
Billie Holiday / Sweetback / Telepopmusik / Air /
The Heavy/ Komeit / The Sound of Lucrecia

Kulturalnie polecamy

FOT. Piotr Gesicki/Newspix.pl

„TYSIĄC SPOKOJNYCH MIAST” JERZEGO PILCHA dobrze po polsku i po angielsku. Czytaj „Na kanapie”

Nowa muzyka

Aż cztery Dni Muzyki Nowej proponuje gdański Klub Żak, zaprosiwszy gości z zagranicy – islandzką wiolonczelistkę Hildur Guðnadóttir, która jesienią gościła już u nas na festiwalu Unsound, oraz amerykański duet Talibam!, a z kraju między innymi kwartet Kwadrofonik, pianistkę Małgorzatę Walentynowicz i gitarzystę Raphaela Rogińskiego. Ten ostatni nie ujawnił nawet składu swojego zespołu. Ale znając go, zagra z nie byle kim i nie byle co.

Gdańsk, do 23 stycznia, Klub Żak
więcej na www.klubzak.com.pl

PIĄTEK 21 STYCZNIA

Nie boli sprawdzić

Hurts mieli być objawieniem ubiegłego roku, mieli wskrzesić to, co najlepsze z lat 80. – przywrócić dobre imię estetyce *new romantic*. Niestety, dwaj młodzienci z Manchesteru rozczarowali nas aż do bólu swoim studyjnym debiutem. Ale ponieważ mamy dobre serca, chcemy dać im drugą szansę, bo na żywo podobno radzą sobie lepiej. A i muzyka jakby bardziej klubowa niż domowa.

Kraków, 21 stycznia, Studio
Warszawa, 22 stycznia, Stodoła
Gdańsk, 23 stycznia, Parlament

WTOREK 18 STYCZNIA

Surrealizm wytropiony

Choć surrealizm w Polsce nie zaistniał nigdy w formie gotowego programu artystycznego, polska sztuka ma w dorobku kilka wybitnych prac stworzonych w tym duchu. „Surrealistyczne tropy w fotografii polskiej po 1945 roku” to wystawa nakreślająca nowe tło dla twórczości Zdzisława Beksińskiego, Zbigniewa Dłubaka, Bronisława Schlabsa, Krzysztofa Vorbrodta czy Zofii Rydet. Prezentowane w ramach ekspozycji prace powstawały od końca lat 40. aż po lata 70. XX wieku – nie uważacie, że sam ten fakt jest już odrobinę surrealistyczny?

Warszawa, do 4 marca, Galeria Asymetria

ŚRODA 19 STYCZNIA

Grzeczne inaczej

Jak wiadomo, grzeczne dziewczynki idą do nieba, niegrzeczne – tam, gdzie chcą. „Niegrzeczne” poszły do Krakowa. A skąd? Z Węgier (tam wcześniej gościła wystawa). Nie boją się wyrażać emocji, buntują się i złością, żonglują rolami kulturowymi, bawią popkulturowymi kodami, obalają mity przychepione do pojęcia kobiecości. Zobaczycie prace wideo, fotografie, obrazy, rzeźby i instalacje autorstwa między innymi Lidii Krawczyk, Agnieszki Kurant, Anny Niesterowicz i Laury Paweli. Grzecznie polecamy.

Kraków, do 27 lutego, Bunkier Sztuki,
więcej na www.bunkier.com.pl

Zeszła z drzewa

Pamiętacie „nietypową akcję drzewną”? Po wejściu na 365 drzew i sfotografowaniu się na ich tle Cecylia Malik, tym razem już na ziemi, realizuje „nietypową akcję ogródkową”. Wystawa malarstwa „Koncert w ogródku u pana Żula” jest podsumowaniem projektu poświęconego bezdomnemu sąsiadowi artystki Panu Janowi, który zbierał złom. Po jego śmierci przy chatce, w której mieszkał, odbył się koncert, podczas którego siostra Cecylii Teresa zagrała na „zardzewiałych kawałkach metalu, piłach, żeliwnych okręgach i butelkach po Wiśni Ekstra”. Dzielwiny swoją twórczą energią mogłyby z powodzeniem obdarzyć połowę globu. I właśnie za to je lubimy.

Kraków, do 16 lutego, Galeria Zderzak

Niby o krzyżu...

... ale zupełnie inaczej. „Katastrofa” Artura Żmijewskiego to dokument o manifestacjach odbywających się po katastrofie smoleńskiej (zapisywanych od kwietnia do sierpnia 2010 roku). Bez ideologii, tworzenia albo manifestowania symboli Żmijewski rejestruje zdarzenia. Jedni kładą znicze, inni po nich sprzątaj – taki, zdaje się mówić, jest porządek rzeczy. Po pokazie dyskusja o reakcji społeczeństwa na katastrofę smoleńską. Spotkanie z pisarzami: Grzegorzem Kwiatkowskim, Izabelą Filipiak oraz filmoznawcą Krzysztofem Kornackim poprowadzi Katarzyna Fidos z „Krytyki Politycznej”.

Gdańsk, Świetlica Krytyki Politycznej
w Trójmieście, godzina 19

CZWARTEK 20 STYCZNIA

Opera olimpijska

Gdzie dwóch się bije? W starożytnej Grecji. Swój trzeci sezon znakomity krakowski cykl Opera Rara zainauguruje polskim prawykonaniem „L'Olimpiade” Giovanniego Battisty Pergolesiego z 1735 roku. Czym się skończy rywalizacja dwóch przyjaciół konkurujących o mistrzostwo olimpijskie, a zarazem o rękę królewskiej córy? Jeśli lubicie hollywoodzkie kino, to już wiecie, ale i tak warto się upewnić. Tym bardziej że Opera Rara zawsze ma swój niepowtarzalny smak.

Kraków, Teatr imienia Juliusza Słowackiego,
godzina 20

SOBOTA 22 STYCZNIA

Planete Doc przez cały rok

Zanim fani Planete Doc Review doczekają się w maju swego święta, czeka ich przedsmak festiwalowych emocji. Cykl „1/100” to comiesięczne spotkania z filmami z imprezy przed ich premierami. Po projekcjach będzie można posłuchać zaproszonych gości. Na początek fiński dokument „Para do życia” o do bólu szczerych zwierzeniach w saunie, która dla Finów jest jak nietypowy konfesjonat. I rozmowa z krytykiem Tomaszem Raczkim. Polecamy! Bardzo gorąco!

Warszawa, kino Atlantic, godzina 13,
więcej na www.againstgravity.pl